De ce greco-catolicii nu sunt Biserică, ci pseudobiserică

Presupunând că printre cititorii acestui portal ortodox se află și unii nefamiliarizați cu termenii teologici, ne propunem să explicam mai întâi care este semnificația termenului "eretic", urmând apoi să facem o scurtă și sintetică incursiune în istoria Bisericii, pentru a înțelege corect care este semnificația constructului greco-catolic și, mai cu seama, de ce învățătura acestei pseudobiserici este una eretică și, în consecință, de ce slujirea ortodocșilor cu aceștia este interzisă.

Erezia

Prin cuvântul "erezie" se înțelege o abatere de la învățătuta de credință a Bisericii, de la dogmele acesteia, o eroare, o rătăcire, o strâmbare a Adevărului revelat, iar după Avva Agathon "este despărțire de Dumnezeu"[1].

Întemeierea Sfintei Biserici

Sfânta Biserică, despre care Crezul sau Simbolul de credință afirmă că pe lângă sfințenie mai are însușirea de a fi unică, sobornicească și apostolească, a fost întemeiată de Mântuitorul Iisus Hristos în chip tainic prin Jerfa mântuitoare și răscumpărătoare de pe Sfânta Cruce, iar în chip văzut în ziua Cincizecimii, prin trimiterea Duhului Sfânt asupra Sfinților Apostoli. Domnul Hristos a întemeiat o singură Biserică, o dată și pentru totdeauna. Nu sunt mai multe biserici, ci numai una, a cărei învățătură a fost răspândită în întreaga lume de Sfinții Apostoli și urmașii acestora, episcopii, preoții și diaconii.

Schisma cea mare

După un mileniu de existență, Sfânta Biserică a suferit la 1054 o grea încercare prin ruperea din trupul ei a părții apusene, grupată în jurul episcopului Romei, numit și papă. Prin această rupere, Apusul creștin s-a despărțit pentru totdeauna de Trupul lui Hristos, Sfânta Biserică, nereușind nici până astăzi să revină la locul de unde a plecat.

Din acel moment, 1054, tot tezaurul dogmatic, canonic și liturgic al Bisericii a fost păstrat și transmis mai departe în chip neștirbit, **prin succesiune apostolică,** de către Răsăritul creștin, numit de acum Biserica Ortodoxă, care învață Dreapta Credință și este continuatoarea de drept și *de facto* a Sfintei Biserici întemeiate de Hristos la Rusalii în Ierusalim, deoarece a rămas fidelă Domnului Său precum și hotărilor sinoadelor ecumenice și învățăturilor Sfinților Părinți. Apusul s-a numit de atunci înainte "Biserica Romano-Catolică", uzurpând numele de "romano-catolică", care în mod firesc ar trebui atribuit doar Bisericii Ortodoxe, deoarece aceasta este *romană*, adică este de tradiție bizantină (bizantinii se numeau "romei", adică romani, fiind romanitatea răsăriteană), și este *catolică*, adică este universală, având deplinătatea revelației Adevărului mântuitor și a harului lucrător pentru mântuire, pe când constructul rezultat în Apus prin Schisma din 1054 se cuvine să se numească cel mult "adunarea papistașă", întrucât nu are niciun semn real al bisericității tocmai pentru că este axată în jurul unui om, papa roman, nefiind ancorată în Persoana divino-umană a Mântuitorului Hristos. "Biserica Romano-Catolică" a continuat pe linia ereziilor, suferind, la rândul ei, mari sciziuni ca urmare a Reformei protestante din sec al XVI-lea, din aceasta născându-se așa-zisele "Biserici protestante", luteranismul, calvinismul și „Biserica" Anglicană.

În esență, pe lângă cauze de natură politică au fost și două cauze principale religioase care au dus la acestă ruptură sau despărțire, cunoscută cu numele de **Schisma cea mare**: introducerea în Apus în Simbolul de Credință a adaosului eretic „Filioque" și, mai ales, primatul papal, prin care papa, episcopul Romei, dorea să-și impună dominația și supremația asupra întregii Biserici.

Vița de vie și Copacul Hristos

Sfinții Părinți ai Bisericii, pornind de la Pilda Viței de vie, în care Mântuitorul spune*:* ”Eu sunt viţa, voi sunteţi mlădiţele. Cel ce rămâne întru Mine şi Eu în el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteţi face nimic. Dacă cineva nu rămâne în Mine se aruncă afară ca mlădiţa şi se usucă; şi le adună şi le aruncă în foc şi ard”, (Ioan, 15,5-6), au asemănat Biserica și cu un copac, care îl reprezintă pe Hristos. Când din acest copac s-a rupt ramura creștină a Apusului, această ramură a căzut jos și s-a uscat, nemaiviind prin sine însăși, așa cum se întâmplă cu orice ramură care se rupe dintr-un copac obișnuit. Consecința acestei rupturi fiind aceea că apusenii au pierdut harul și Sfintele Taine, atât din cauza ruperii de Copacul Hristos, cât și pentru faptul că după aceea a generat noi și noi erezii, din aceste motive ei nu numai că nu sunt Biserică, ci se situează chiar în afara Bisericii lui Hristos.

Dezbinarea Bisericii ortodoxe din Transilvania și întemeierea pseudobisericii greco-catolice

În țara noastră, creștinismul a fost adus de Sfântul Apostol Andrei, după unele izvoare chiar și de Sfântul Apostol Filip, deci avem un creștinism de origini apostolice. Biserica românilor și strămoșilor nu a acceptat ereziile papale, ci a rămas fidelă Sfintei Tradiții Apostolice, păstrând comuniunea cu Sfânta Biserică Ortodoxă a Răsăritului, adică cu toate Bisericile Ortodoxe Autocefale, “drept învățând cuvântul adevărului”.

La sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea, asupra Bisericii ortodoxe românești din Transilvania s-a declanșat o puternică presiune, însoțită de aspre prigoane, prin convertirea forțată la catolicism a românilor ortodocși, acțiune prin care se urmărea deznaționalizarea românilor, maghiarizarea lor și sporirea influenței catolicilor în Principat, influență deținută de aproape un veac și jumătate de calvini, deși românii ortodocși erau majoritari în această provincie, însă aceștia erau tratați doar ca „tolerați”.

După secole de împilare prin măsuri economice și sociale draconice, clerului român ortodox transilvănean i s-a propus de către noua orânduire habsburgică

catolică condiții mai bune de trai, mai exact dobândirea tuturor privilegiilor de care se bucurau clericii catolici, una din cele patru religii recepte recunoscute în Transilvania alături de calvini, luterani și unitarieni, în schimbul acceptării unirii religioase cu Biserica Romei, căzută în erezie și schismă din 1054.

Pentru a se bucura de acele privilegii, preoții ortodocși trebuia să accepte cele patru puncte "florentine", formulate la sinodul de la Ferara-Florența din 1439, care nu sunt doar patru puncte deosebitoare între ortodocși și papistași, ci, în fapt, sunt patru mari erezii:

1. Papa este capul întregii Biserici;
2. Sfânta Împărtășanie se poate face și cu pâine nedospită (azimă);
3. Duhul Sfânt purcede și de la Tatăl și de la Fiul (*filioque*);
4. În afară de rai și iad mai există un loc curățitor numit purgator[2].

Această unire se va realiza în 1701, în timpul mitropolitului Athanasie Anghel, care se va lepăda de Sfânta Ortodoxie, de arhieria sa primită de la mitropolitul Teodosie al Țării Românești, de protectorul său, Sfântul Mucenic Constantin Brâncoveanu, care îi asigura importante venuturi în bani precum și moșia Merișani din Județul Argeș, acceptând să fie "hirotonit" la 24 martie 1701 la Viena ca preot, iar a doua zi ca episcop, semnând și o declarație umilitoare în 16 puncte, considerată de Nicolae Iorga drept "cel mai înjositor act public săvârșit până atunci de vreun vlădică românesc". Prin instalarea lui în fruntea acestei noi structuri bisericești, vechea Mitropolie ortodoxă românească a Transilvaniei își înceta existența, locul ei fiind luat de o episcopie unită.

Așa a luat ființă așa-numita Biserică Greco-Catolică sau Biserica Română Unită cu Roma din Transilvania.

Întrucât acestă structură eclesiastică nu a fost întemeiată de Mântuitorul Iisus Hristos, fiind o construcție artificială, creată ca urmare a presiunilor politice și militare exercitate de împăratul Leopold I, a propagandei misionarilor iezuiți trimiși de Vatican, a dezbinării românilor ortodocși și a trădării și lepădării de adevărata Biserică a mitropolitului Athanasie Anghel[3], nu i se poate atribui statutul de Biserică, ci de pseudobiserică. Biserica lui Hristos propovăduiește dreapta credință, pe când această pseudobiserică propovăduiește ereziile papei de la Roma. Or, ereziile nu au fost considerate niciodată de Sfinții Părinți Biserică, ci doar ceea ce sunt: abateri de la dreapta credință, rătăciri.

Cine nu ține cont de aceste adevăruri istorice precum și de jertfa martirilor transilvăneni, care s-au opus uniației, recunoscându-i pe acești eretici ca Biserică și săvârșind slujbe în comun cu aceștiea, încalcă flagrant Sfintele Canoane și batjocorește pe Însuși Hristos, adevăratul cap al Bisericii.

Redăm aici Canoanele 45 și 46 apostolice, cu explicația canonistului român Arhidiacon prof. dr Ioan N. Floca, pentru a înțelege corect gravitatea slujirii împreună cu ereticii.

> *Canonul 45: "Episcopul sau prezbiterul sau diaconul, dacă numai s-a rugat împreună cu ereticii să se afurisească; iar dacă le-a permis acestora să săvârșească ceva ca clerici (să săvârșească cele sfinte), să se caterisească".*

Profesorul sibian Ioan N. Floca arată că deoarece ereticii sunt afurisiți, adică excomunicați din Biserică, se interzice membrilor Bisericii să se roage cu aceștia, și este de-a dreptul o infracțiune de gravitatea crimei slujirea celor sfinte cu clericii eretici, învederând faptul că aceasta este un act de trădare a Bisericii și trebuie sancționat ca atare[4].

> *Canonul 46: "Poruncim să se caterisească episcopul sau prezbiterul care a primit (ca valid) botezul ori jertfa (euharistia) ereticilor. Căci ce fel de împărtășire (înțelegere) are Hristos cu Veliar? Sau ce parte are credinciosul cu necredinciosul?".*

În partea a doua a comentariului la acest canon, canonistul arhid. Ioan N. Floca arată cum că ereticii au pierdut succesiunea apostolică, deci și continuitatea preoției, tainele lor nu sunt valide, ei înșiși nemaifăcând parte din Biserică, iar clerul care le va socoti totuși valide, este supus caterisirii.

Un astfel de caz de încălcare flagrantă a Sfintelor Canoane s-a întâmplat recent, cu ocazia binecuvântării de către patriarhul Daniel împreună cu clerici greco-catolici a Monumentului ridicat în cinstea eroilor și făuritorilor Marii Unirii de la Alba-Iulia , dar au fost și altele în trecut. Bunăoară, mitropolitul Nicolae Corneanu al Banatului s-a împărtășit la greco-catolici[5], după aceea declarând public[6] (min. 4.09-4.20) că nu-i pare rău de acest gest, iar episcopul Sofronie Drincec al Oradiei a săvârșit slujba de sfințire a Aghiasmei Mari cu pseudoepiscopul greco-catolic Virgil Bercea[7].

Din presa vremii aflăm că Mitropolitul Bartolomeu al Clujului **a afirmat că va cere în sinod caterisirea celor doi, dar mai cu seamă a episcopului Sofronie, care se afla în jurisdicția Înaltpreasfinției Sale**. Astfel, unul dintre ziarele centrale au scris la acea vreme: „Mitropolitul Banatului este acuzat de ÎPS Bartolomeu că s-a împărtăşit în timpul unei slujbe greco-catolice, în timp ce PS Sofronie a slujit sfinţirea Agheasmei Mari, de Bobotează, împreună cu episcopul greco-catolic de Oradea. «Este adevărat că am cerut caterisirea Mitropolitului Corneanu şi retragerea Episcopului Sofronie. Motivele şi le-au creat singuri. Ei nu sunt pedepsiţi de noi, ci s-au autopedepsit. Prin ce a făcut Mitropolitul Corneanu s-a exclus singur din comunitatea bisericească, a Bisericii Ortodoxe Române şi a Bisericii Ortodoxe Universale», a spus ÎPS Bartolomeu”.

Paradoxul acestei situații constă în faptul că Preasfințitul Sofronie, cel care trebuia caterisit în 2008 pentru încălcarea gravă a Sfintelor Canoane, recidivând de mai mult ori de atunci și până astăzi, m-a izgonit pe mine de la parohia și altarul unde slujeam pentru că, în esență, am luptat pentru respectarea Sfintelor Canoane și pentru stoparea și înlăturarea unor astfel de practici necanonice din Biserica Ortodoxă, precum și pentru faptul că nu accept căsătoriile mixte și recunoașterea ereticilor ca Biserică. Cum ar putea fi valide caterisirile unor astfel de ierarhi atâta vreme cât prin aceste măsuri sunt pedepsiți preoții care apără și mărturisesc adevărul de credință, câtă vreme s-au folosit de poziția Preasfinților și Înaltpreasfinților lor pentru a se răzbuna pe cei ce nu acceptă erezia ecumenismului?

În istoria Bisericii există numeroase cazuri de preoți care au întrerupt pomenirea ierarhilor lor pentru că aceia propovăduiau public o erezie. Este ilustru cazul Sfântului Grigore Palama, care a fost caterisit pentru întreruperea pomenirii, și-a continuat slujirea, ignorând acea caterisire mincinoasă, a fost canonizat Sfânt al Bisericii Ortodoxe și are moaște la care se închină inclusiv persecutorii noștri ecumeniști.

Spunem toate lucrurile acestea nu din vreun sentiment de mândrie personală sau ură față de papistași, greco-catolici, protestanți sau neoprotestanți, ci din dragoste față de ei, dorind să le împărtășim Adevărul ca să se poată mântui și aceștia. Tocmai de aceea le arătăm că singura modalitate prin care îl pot cunoaște pe Hristos și uni cu acesta este baptisteriul ortodox unde se pot învrednici de lumina cea adevărată.

Note:

[1] Avva Agathon, *Patericul*, Alba-Iulia, 1990, p. 25.

[2] Preot Prof. Dr. Mircea Păcuraru, Istoria Bisericii Ortodoxe Române, vol 2, Editura IBMBOR, București, 1994, pp. 293-294.

[3] Idem, pp. 289-304.

[4] Arhidiacon prof. dr Ioan . N. Floca, Canoanele Bisericii Ortodoxe, Note și comentarii, Sibiu, 1993, pp. 32-33.

[5] https://theologhia.wordpress.com/2008/05/27/ips-nicolae-corneanu-s-a-impartasit-cu-greco-catolicii-analiza-desfasurarii-evenimentelor/.

[6] https://www.youtube.com/watch?v=9GCLdFHbh9M.

[7] https://www.youtube.com/watch?v=sKNxv4Dx-Ck.

Citiți și:

Patriarhul Daniel a binecuvântat în comun cu ereticii greco-catolici Monumentul Unirii de la Alba-Iulia

"Prințul Bisericii", mitropolitul Teofan, încurajat să participe la împlinirea idealului religios al mozaismului